

Nadleśnictwo Jarocin, ul. T. Kościuszki 43, tel. (62) 747 23 19, www.jarocin.poznan.lasy.gov.pl

Kontynuując obchody Międzynarodowego Dnia Lasów (21 marca br.) i propagując ogólnopolską akcję Lasów Państwowych „Spacer z leśnikiem” jarocińscy leśnicy zorganizowali w minioną sobotę spotkania w terenie dla chętnych, chcących odetchnąć świeżym leśnym powietrzem, pospacerować wśród drzew i budzącej się do życia przyrody, a przy okazji dowiedzieć się z pierwszej ręki czegoś ciekawego o okolicy czy o specyfice pracy leśniczego.

W dwóch wcześniej umówionych miejscach na terenie leśnictwa Murzynówko (nieдалеко Środy Wlkp.) i leśnictwa Cielcza (nieдалеко Jarocina) stawiło się około 70 osób spragnionych obcowania z przyrodą (między innymi

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ LASÓW (21 MARCA)

Spacer z leśnikiem

Członkowie jarocińskiego PTTK podczas sadzenia lasu

uczniowie szkoły podstawowej z Pięczkowa i członkowie PTTK z Jarocina). Podczas obu kilkugodzinnych spotkań udało się połączyć przyjemne z pożytecznym, ponieważ poza spacerem po lesie leśnicy z Jarocina przygotowali dla uczestników możliwość wzięcia udziału w akcji sadzenia lasu, a nawet zwiedzenia prywatnego leśnego muzeum. Wyzwanie zostało przyjęte z zapałem - posadzono imponującą ilość (ponad 2,5 tysiąca) sadzonek sosny, dębu, lipy, a także gruszy i jabłoni.

Po pracy i spacerze na terenie leśnictwa Murzynówko można było odpocząć przy ognisku i posilić się pieczoną kiełbasą.

(red)

Po pracy wykonano wspólne zdjęcie

Uczniowie SP w Pięczkowie na leśnym spacerze

KONKURS NA 200. NUMER WIEŚCI Z LASU! „Las, klimat, drewno, leśnik”

Nadleśnictwo Jarocin ogłasza konkurs otwarty na wykonanie instalacji artystycznej z papieru lub drewna lub obu materiałów jednocześnie z okazji 200. numeru dodatku specjalnego do Gazety Jarocińskiej „Wieści z Lasu”.
Dwusetne wydanie już za miesiąc!

Celem konkursu jest podniesienie świadomości na tematy społecznej i gospodarczej funkcji lasów, pokazanie, w jaki sposób lasy wspierają nas w codziennym życiu, poprawiają jakość powietrza, produkują tlen, dają naturalny zdrowy surowiec w postaci drewna. Pragniemy podkreślić konieczność zachowania równowagi między wszystkimi funkcjami lasów, zachęcając do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska.

Konkurs skierowany jest wyłącznie do dzieci i młodzieży w trzech grupach wiekowych: 3-6 lat, 7-15 lat, 16-19 lat. Komisja konkursowa zwróci szczególną uwagę na samodzielność prac. Punktowana dodatkowo będzie kreatywność i indywidualne podejście do tematu konkursu zawartego w jego tytule.

Prace stanowiące instalacje artystyczne powinny być wykonane w dowolnej technice artystycznej z wykorzystaniem

następujących materiałów, zależnych od danej grupy wiekowej:
a) dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat): papier, tektura, krepina, klej, farby, kredki, mazaki, masy plastyczne, sznurki, łączniki.

b) dzieci i młodzież szkół podstawowych (7-15 lat): papier i drewno (oba produkty), klej, farby, kredki, mazaki, sznurki, łączniki.

c) młodzież szkół ponadpodstawowych (16-19 lat): wyłącznie drewno, klej, farby, kredki, mazaki, sznurki, łączniki. Istnieje możliwość wykorzystania technik pirografii.

Rozmiar prac stanowiących instalacje artystyczne powinien mieścić się w wymiarze maksymalnym boków do 40x40 cm oraz wysokości do 30 cm. Wskazanego wymiaru nie należy przekraczać. Ponadto prace muszą być stabilne konstrukcyjnie, by nie uległy uszkodzeniu w trakcie ew. transportu. Prace należy dostarczyć w terminie do dnia 19 kwietnia 2022 r. do godziny 14:30 do biura Nadleśnictwa Jarocin przy ul. Tadeusza Kościuszki 43, 63-200 Jarocin (sekretariat lub pokój nr 12). Wszystkie prace muszą być czytelnie opisane: imię i nazwisko

autora, jego wiek, temat/tytuł pracy, adres korespondencyjny wraz z telefonem i adresem skrzynki e-mailowej. (może być podany rodzica lub opiekuna).

Zgłoszenie pracy jest jednoznaczne z akceptacją regulaminu konkursowego, ponadto ze zgodą na jej publikację w celach promocyjnych między innymi na wystawie w Ośrodku Edukacji Leśnej w Czeszewie oraz za pośrednictwem strony www.jarocin.poznan.lasy.gov.pl i na łamach „Wieści z Lasu”.

Oceny prac dokona komisja konkursowa do 22 kwietnia. Nagrodami (za 1-3 miejsce w każdej kategorii wiekowej) są różne zestawy gadżetów drewnianych, w tym przydatne urządzenia elektroniczne w oprawie z drewna. Nadleśnictwo zastrzega sobie również prawo do przyznania nagród wyróżnień za nadesłane prace w wybranych kategoriach wiekowych. Lista laureatów zostanie opublikowana do 29 kwietnia na stronie Nadleśnictwa Jarocin w zakładce Aktualności oraz na łamach kwietniowego wydania „Wieści z Lasu”.

Osobą do kontaktu z ramienia Nadleśnictwa Jarocin jest Jakub Wojdecki tel. 606-759-237, jakub.wojdecki@poznan.lasy.gov.pl.

Szczegółowy regulamin znajdziecie na stronie www.jarocin.poznan.lasy.gov.pl

LASY PAŃSTWOWE
Nadleśnictwo Jarocin
ogłasza
KONKURS
Las, klimat, drewno, leśnik.
z okazji wydania 200 numeru
wieści z lasu

ZIELONE PERŁY WIELKOPOLSKI

Po blisko 43 miesiącach odkrywania zielonych perł Wielkopolski, podróżach wzdłuż i wszerz naszego województwa, dopłynęliśmy wreszcie do brzegu. W bieżącym wydaniu prezentujemy ostatni punkt na zielonej mapie wielkopolskich rezerwatów. Było mi niezmiernie miło przybliżyć Państwu jedne z najciekawszych fragmentów leśnych naszego regionu. Coś się kończy, coś zaczyna! Jaka seria opowiadań na przyszłość? Zobaczymy.

Jakub Wojdecki

Źródłiska Flinty

Urzekające jezioro, otulone mgłą bagna, liczne gromady zwierząt i ptaków oraz rozległe zbiorowiska roślinne - to właśnie wizytówka tego ciekawego obszaru. Rezerwat został utworzony w 1998 roku na powierzchni 44,83 ha z otuliną liczącą 56,49 ha. Administracyjnie rezerwat jest położony na terenie dwóch gmin: gm. Czarnków, w powiecie czarnkowsko-trzcianieckim oraz w gm. Budzyń, w powiecie chodzieskim. Obszarem zarządza Nadleśnictwo Sarbia przy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Rezerwat jest położony ok. 2 km na wschód od miejscowości Gębiczyn.

Rezerwat „Źródłiska Flinty” leży na terenie kompleksu leśnego, który jest pozostałością ogromnej puszczy pokrywającej niegdyś północną część Wielkopolski. W kompleksie tym teren rezerwatu wyróżnia się jako unikatowy obszar o niepowtarzalnych walorach przyrodniczych.

W rezerwacie wyróżniono pięć typów ekosystemów: największy to leśny, dalej wodny, bagienny, zaroślowy i torfowiskowy. Ponadto występuje tu siedem zbiorowisk leśnych, gdzie dominującym zespołem jest łęg jesionowo-olszowy. Na terenie rezerwatu znajduje się malownicze rynnowe jezioro Niewiemko o powierzchni 9,59 ha, otoczone od wschodu i zachodu łagodnymi zboczami porośniętymi drzewostanem w mocno zróżnicowanych klasach wieku. Jezioro to charakteryzuje się szerokimi strefami roślinności szuwarowej tworzące jednogatunkowe zwarte łany turzycy błotnej po obu jego stronach. Florę rezerwatu reprezentuje 230 gatunków roślin, z czego: 30 gatunków to mszaki (wśród których 9 podlega ochronie ścisłej, a 8 - częściowej), 200 gatunków to rośliny naczyniowe (z których 5 podlega ochronie ścisłej, 6 - częściowej).

Poza pospolitymi zwierzętami leśnymi, jak sarna, lis, dzik, kuna czy lasica, można tu spotkać bobra, daniela, jelenia, żmiją zygzakowatą, gacka wielkouchego. Wielkim bogactwem przyrodniczym rezerwatu są ptaki, których stwierdzono tu 32 gatunki (żuraw, czapla, zimorodek, lelek, mysikrólik i wiele innych).

Zestawił: WoJak

Zaczerpnięto: www.sarbia.pila.lasy.gov.pl, „Leśne rezerваты przyrody województwa wielkopolskiego” Poznań 2016

Fot. Nadleśnictwo Sarbia

„Źródłiska Flinty”

Leśnicy pomagają kolegom z Ukrainy

Polscy leśnicy w związku ze zbrojną agresją Rosji na Ukrainę postanowili pomóc kolegom leśnikom z zaatakowanego kraju. W ramach tej pomocy zakupiono i dostarczono plecaki taktyczne wyposażone w niezbędne terenowym akcesoria (apteczki, odzież termiczna, obuwie terenowe, latarki led akumulatorowe z możliwością ładowania w samochodzie i różnego rodzaju długoterminowa żywność).

Ponadto pracownicy z poznańskich nadleśnictw zorganizowali zbiórkę „zielonej” odzieży nowej i używanej oraz środków opatrunkowych i dezynfekcyjnych przeznaczonych do przekazania w ramach wsparcia dla Ukrainy. Udało się zebrać ponad 20 metrów przestrzennych - ciężarówkę - darów. Przekazaniem rzeczy zajęło się Nadleśnictwo Pniewy.

Nadleśnictwo Jarocin zebrało kilka tysięcy złotych na pomoc Ukraincom, przeznaczyło także 2 lokale mieszkalne do dyspozycji uchodźców zza wschodniej granicy, z których korzystają obecnie dwie osoby dorosłe i dziecko.

(red)

AKTUALNOŚCI

■ „DENDROLOGICZNE SKARBY”

To gra Ośrodka Kultury Leśnej dostępna od 21 marca. Żeby dołączyć do gry, należy pobrać aplikację ActionTrack za pośrednictwem App Store (smartfony z systemem iOS) lub Sklepu Play (smartfony z systemem Android). Po jej uruchomieniu wybieramy opcję „Zeskanuj kod dołączenia” i skanujemy udostępniony kod QR. Na tym nie koniec. Na terenie parku arboretum OKL udostępniony został również ogród ziołowo-kwiatowy, który czynny będzie aż do października. Cały czas dostępne są także ścieżki questowe oraz ścieżka geocachingowa „Dolina rzeki Ciemnej”. (OKL)

■ **WARSZTATY BARTNICZE**
20 maja Bractwo Bartne i Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie

wie zapraszają na wiosenne Warsztaty Bartnicze! Uczestnicy będą mogli przy użyciu piły motorowej oraz tradycyjnych narzędzi bartniczych wykonać własną kłodę bartną. W pracy wspierać ich będzie dwóch doświadczonych bartników. Na zakończenie wspólnie zawieszona zostanie jedna z wykonanych kłód. (OKL).

■ „ŻUBR KRÓL LASÓW”

Zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie plastycznym „Żubr Król Lasów”. W kwietniu 2022 r. Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie świętuje również 45-lecie utworzenia Pokazowej Zagrody Zwierząt, której założenie wynikało ze wzrostu populacji żubra w naszym kraju i konieczności tworzenia nowych, rozproszonych ośrodków hodowlanych. W Polsce żyje prawie 1/3 światowej populacji żubrów. Warto więc poznać te zwierzęta, bo to nasze „dobro narodowe”, które wspólnie chronimy. Prace konkursowe należy przelać na adres wskazany w regulaminie do 5 kwietnia 2022 r. Dla laureatów I, II i III miejsca oraz autorów prac wyróżnionych przewidziane są nagrody. (OKL)

■ „BAJARZE Z LEŚNEJ POLANY”

Tegoroczny konkurs odbędzie się 26 i 27 maja. W pierwszym dniu na stronie www.okl.lasy.gov.pl znajdziecie nadesłane filmy. W kolejnym organizator zaprosi jego uczestników na uroczyste wręczenie nagród. Zgłoszenia chęci udziału należy przelać do 31 marca, a materiał filmowy - do 22 kwietnia br. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli Dyrektor Generalny LP oraz Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Medialnego wsparcia udzielają TVP3 Poznań, Radio Poznań, kwartalnik „Echa Leśne”, dwutygodnik „Las Polski” oraz portal edukacyjny Ekoedu.com.pl. (OKL)

Więcej informacji
znajdziecie na stronie
www.okl.lasy.gov.pl

Dziko rosnący bez czarny (*Sambucus nigra*) często spotykany jest w całym kraju. Rośnie w cielistych lasach i zaroślach, zwłaszcza nad zbiornikami wodnymi, na polanach leśnych, w kępach śródpolnych krzewów, a także w sąsiedztwie wszelkich zabudowań. Zazwyczaj ma postać wysokiego rozłożystego krzewu, rzadziej drzewa osiagającego 7 - 8 m wysokości. Jego młode gałązki pokryte są zielonkawo szarą korą z licznymi przetchlinkami. Na starszych gałęziach jasnobrunatna kora, o intensywnym nieprzyjemnym zapachu, jest spękana. Rdzeń wypełniający pędy jest biały.

Od maja na szczytach młodych pędów pojawiają się białe kwiaty, zebrane w duże, płaskie kwiatostany o średnicy 10 - 20 cm, które zwieszają się po przekwitnięciu. Wydzielają bardzo silny odurzający zapach. Amatorzy jaskiej kuchni i wiosennych nowinek kulinarnych, po obtoczeniu ich w cieście naleśnikowym i usmażeniu na głębokim tłuszczu, przyrządzają z nich pyszne ciasteczka. We Włoszech kwiaty bzu czarnego obok anyżu gwiaździstego i kopru włoskiego są bazą do wyrobu likieru sambuca. Ze względu

na silne właściwości lecznicze napary z tych kwiatów stosowane są w leczeniu przeziębienia i stanów zapalnych dróg oddechowych oraz chorób reumatycznych.

Pod koniec lata na krzewach bzu pojawiają się lśniące, czarne, okrągłe owoce przypominające jagody. Zawierają wiele węglowodanów, kwasów organicznych i witamin. Są doskonałym surowcem do wyrobu dżemów, konfitur, soków i wina.

Późną jesienią i w okresie zimowym krzewy bzu czarnego mogą nas obdarować owocnikami grzyba zwanego uszakiem bzowym lub uchem judaszowym (*Auricularia auricula-judae*). Uszak bzowy najliczniej występuje w lasach lęgowych. Można go znaleźć wprawdzie przez cały rok, ale najokazalszy jest po długotrwałych deszczach jesiennych i w bezmroźnych okresach zimy. Najchętniej rośnie na chorych lub już obumarłych gałęziach bzu czarnego, rzadziej na innych gatunkach krzewów i drzew liściastych. Jest odporny na mróz i wyrasta nawet spod śniegu. Jego owocniki osiagają 2 - 10 cm średnicy. Podczas suchej pogody są korkowate, ale po dłuższych opadach

Czarny bez z judaszowymi uszami

Uszak bzowy

Fot. Adobe Stock

deszczu nasiakają wodą i odzyskują sprężystość. Początkowo są kielichowate, później zmieniają kształt na tarczowaty, przypominający wyglądem małżowinę ludzkiego ucha, co stało się podstawą jego nazwy gatunkowej. Według niektórych przekazów apostoł Judasz Iskariota, po wydaniu Jezusa w ręce arcykapłanów Sanhedrynu, powiesił się na drzewie bzu czarnego i został przez nie wchłonięty. Odbłyło się to jednak niezbyt dokładnie, bo pozostało ucho, które można teraz zobaczyć wyrastające bezpośrednio z jego pnia.

Miąższ tego grzyba jest ciemnobrązowy, sprężysty, elastyczny, chrząstkowaty, lecz bez wyraźnego zapachu i smaku. Ten i pokrewne mu gatunki uszaków są bardzo wysoko cenione w medycynie i kuchni orientalnej. W polskich sklepach dostępne są jako grzybki azjatyckie, czasem od nazwą *mung* lub *mun*. W Chinach i Japonii stanowią składnik bardzo wielu dań. W naszej kuchni są wartościowym uzupełnieniem zimowej diety, doskonale wchłaniają i utrzymują smak sosów i potraw, w których są przyrządzane.

Wacław Adamiak

CIETRZEW *Lyrurus tetrix* KURAK NIEZNANY

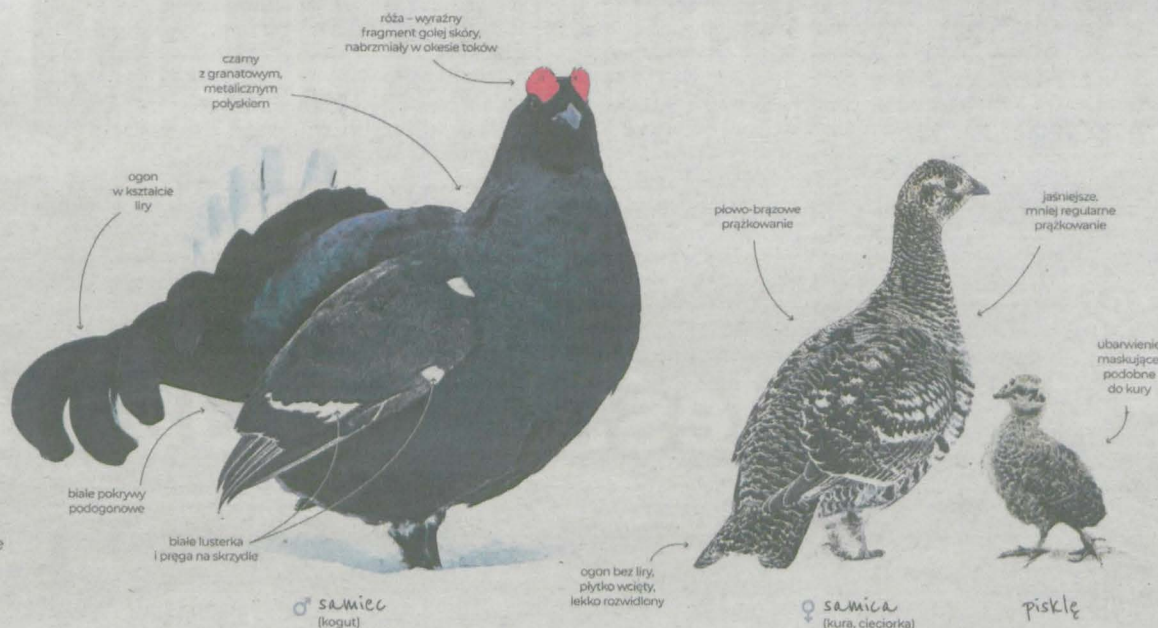
Światowy zasięg występowania cietrzewia obejmuje strefę lasów iglastych północnej i środkowej Eurazji, od Skandynawii po wschodnią Syberię. Izolowane stanowiska znajdują się również w zachodniej i środkowej Europie - w tym w Polsce.

W Polsce cietrzew występuje jedynie w Karpatach (Tatry, Kotlina Orawsko-Nowotarska), Sudetach (Karkonosze, Góry Izerskie), w Borach Dolnośląskich, na Pojezierzu Mazurskim, na Kurpiach oraz na Podlasiu. Lokalnie na Kielecczyźnie i w Lubelskim mogą jeszcze występować pojedyncze ptaki, ostatnie z dawniej bytujących tam populacji.

Cietrzew objęty jest ścisłą ochroną gatunkową, a wokół tokowisk, miejsc rozrodu i zimowania wyznacza się strefy ochronne. W związku z krytycznie trudną sytuacją krajowej populacji Lasy Państwowe podjęły się realizacji projektu „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”. Ma on na celu zachowanie oraz odtworzenie stabilnych populacji m.in. poprzez poprawę warunków siedliskowych w ostojach, ograniczanie presji drapieżników oraz zasilanie populacji nowymi osobnikami w wyniku translokacji dzikich cietrzewi z zagranicznych populacji oraz krajowych hodowli, w tym z nowopowstałego Ośrodka Hodowli Cietrzewia w Nadleśnictwie Spychowo.

Więcej informacji:
www.projekty-rozwojowe.lasy.gov.pl

Jeden z 6 kuraków w Polsce. Obecnie w kraju występuje ok. 500 dziko żyjących osobników, a trendy są spadkowe.

Jeden z najbardziej zagrożonych na wyginiecie gatunków ptaków w kraju.

Charakteryzuje się silnym dymorfizmem płciowym.

zagrożenia

presja drapieżników (lisy, kuny, jenoty, jastrzębie), zarastanie preferowanych siedlisk, osuszanie terenów podmokłych, pioszenie ptaków (m.in. w wyniku uprawiania turystyki), zmiany klimatyczne

rozpiętość skrzydeł

♂ do 100 cm
♀ do 75 cm

masa

♂ 1,2-1,4 kg
♀ 0,7-1,0 kg

pożywienie cietrzewia

Pisklęta: w pierwszych tygodniach głównie gąsienice motyli, larwy owadów, pajęczaki i mrówki; w kolejnych także kwiaty i jagody, liście i źdźbła roślin zielnych lub krzewinek

Dorosłe cietrzewie: kwiatostany, owoce, nasiona, zielone pędy, pąki i liście; pożywienie zmienia się w zależności od pór roku:

różne fragmenty brzozy, olch, sosny, jalowca, jarzębiny
borówka czarna, borówka brusznica, bagno zwyczajne, żurawina, welnianki, turzyce, wrzos

okres lęgowy

Samica składa 5-11 jaj (żółtawych, z szarym odcieniem i rdzawo-brunatnymi plamkami).

Samiec nie uczestniczy w wysiadywaniu jaj i w opiece nad potomstwem.

Siedlisko

Gatunek borealny i górski. Zasiadla półotwarte obszary leśne, luźno zadrzewione bagna, torfowiska, wrzosowiska, duże zrzęby, uprawy i miodniki, pożarzyska i poligony, a także śródleśne lub przyleśne łąki i pola. Cietrzewie to ptaki osiadłe i terytorialne, gniazdujące na ziemi.

Koguci taniec

Od początku kwietnia do początku czerwca w ostojach cietrzewi trwają toki: o świcie koguty odbywają tańce godowe oraz walczą o dominację. Z daleka można usłyszeć pieśni godowe samców zwane czuszykaniem oraz bulgotaniem.

OCHRONA CIETRZEWIA

Nabywamy lasy i grunty przeznaczone do zalesienia

Nadleśnictwo Jarocin

Lasy Państwowe są zainteresowane nabywaniem lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia

Zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2021 r. poz. 1275 ze zmianami) las lub grunt przeznaczony do zalesienia może być nabyty w szczególności w przypadku:

1) jego bezpośredniej przyległości do gruntu pozostającego

w zarządzie Lasów Państwowych;

2) zniesienia współwłasności lasu, gruntu przeznaczonego do zalesienia lub innego gruntu lub nieruchomości;

3) regulacji przebiegu granicy polno-leśnej.

Więcej informacji i szczegółów udziela: Nadleśnictwo Jarocin
tel. 62 747 23 19 | e-mail: jarocin@poznan.lasy.gov.pl